

Bölüm 2- Finansal Sistem ve Bankacılığın Yeri

1. Finansal Sistem (Mali Kesim)

Ekonomi 3 temel piyasadan oluşur.

- a. Mal ve Hizmet Piyasaları
 - b. Faktör Piyasaları
 - c. Finansal Piyasalar
- MALİ KESİM
- REEL KESİM

Finansal Piyasalar ekonominin sağlıklı işlenmesini sağlarlar. Bu işleme;

- Risk ayarlama: fonları çeşitli enstrümanlara dağıtarak riski azaltma
- Vade ayarlama
- Miktar ayarlama
- Gelir ve refah artışı
- Rekabet artışı
- Tabana yayılma

2. Finansal Sistemi Oluşturan Piyasalar

2.1 Para Piyasası

Çoğunlukla vadesi 1 yıldan kısa olan fon arz ve taleplerinin karşılaştığı piyasalardır. Kısa vadeli para ihtiyaçları görülür. Maliyeti daha yüksektir. Piyasanın en önemli kurumu bankalardır.

2.2 Sermaye Piyasası,

Bir yıldan uzun ve genellikle orta ve uzun vadeli fon arz ve taleplerinin karşılaştıkları piyasalardır. Para piyasaları kadar yaygın ve kullanılabilir değildir bu piyasa işlem yapabilmek için belli şartlara ihtiyaç duyulmaktadır.

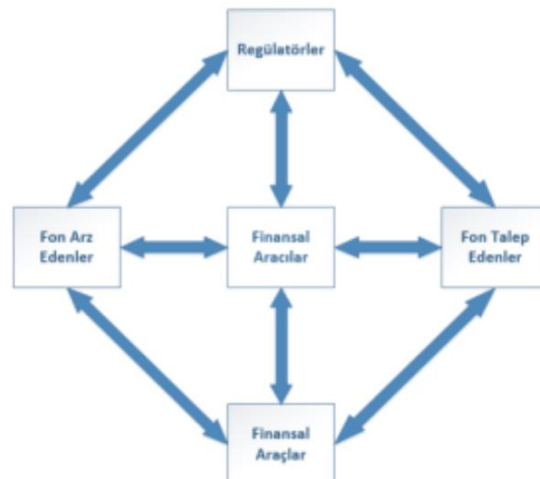
2.1.1 Birincil Piyasa

Menkul Kıymetlerin ilk defa ihraç edildiği piyasadır. Şirket sahipleri ile piyasalar karşı karşıya gelirler ve şirketler fon girişi bu piyasada olur.

2.1.2 İkincil Piyasa

İlk ihraç sonrası menkul kıymetlerin alınıp satıldığı piyasalardır.

3. Finansal Sistemi Oluşturan Unsurlar

Şekil 1. Finansal Sistemin Unsurları

Dr. Mehmet UÇAR tarafından tarafından hazırlanan ders notudur.

- Fon Arz Edenler: hane halkı, işletmeler, tasarruf sahipleri
- Fon Talep Edenler: hane halkı, işletmeler, fona ihtiyaç duyanlar, kamu kesimi
- Finansal Enstrümanlar: sağlanan finansmana karşılık verilenler.

En yaygın kullanılan para piyasası enstrümanları;

1. Yerli yabancı para
2. Hazine bonosu
3. Repo, ters repo
4. Banka kartı
5. Kredi kartı
6. Mevduat sertifikası

En yaygın kullanılan sermaye piyasası enstrümanları;

1. Tahvil
2. Hisse senedi
3. Finansman bonoları
4. Gelir ortaklığı senetleri
5. Kar ve zarar ortaklık belgeleri

- Borsalar: fon arz ve talep edenlerin doğrudan karşılaştıkları düzeli piyasalar. BİST

- Finansal aracı kurumlar;

- Bankalar
- Bireysel emeklilik fonları
- Faktoring ve forfaiting şirketleri
- Finansal kiralama (leasing) şirketleri
- Finansman şirketleri
- İpotekli konut finansmanı (mortgage) şirketleri
- Kaldıraçlı işlem aracı şirketleri
- Menkul kıymet ve yatırım şirketleri
- Portföy yönetim şirketleri
- Serbest (hedge) fonlar
- Sigorta şirketleri
- Takas ve saklama kuruluşları
- Tüketici finansman şirketleri
- Varlık yönetim şirketleri
- Yatırım fonları

- Regülatörler: düzenleyici denetleyici kurumlar, hukuki düzen